

BRUSSEL PLAATSELIJKE BESTUREN
GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST BRUSSEL

Aan de dames en heren Burgemeesters en Schepenen van **CONTACT**
het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Quentin de Launois
02 800 30 32
qdelanois@gob.brussels

Ter informatie:

Aan de dames en heren Gemeenteontvangers

ONZE REF. 2993695937
CIRC2019/03

UW REF.

BETREFT Omzendbrief betreffende de wijziging van artikelen 57 en 60 van het algemeen reglement op de gemeentelijke comptabiliteit door het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 14 juni 2018.

BIJLAGEN

18/03/2019

BRUSSEL

Geachte dames en heren Burgemeesters,
Geachte dames en heren Schepenen,

Inleiding

Deze omzendbrief verduidelijkt de nadere praktische regels in verband met de wijzigingen van artikelen 57 en 60 van het algemeen reglement op de gemeentelijke comptabiliteit door het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 14 juni 2018.

Door de aanpassing van artikelen 234, 234bis en 236 van de nieuwe gemeentewet, die de besluitvorming in de gemeenten omtrent spoedeisende overheidsopdrachten van beperkte waarde wil versoepelen en de gemeenteraad wil ontlasten van gewone beheerdossiers, was het nodig artikelen 57 en 60 van het algemeen reglement op de gemeentelijke comptabiliteit te wijzigen, opdat de in deze bepalingen vervatte procedures de uitvoering van de betrokken overheidsopdrachten niet zouden vertragen.

1. Artikel 57

§ 1. Het college van burgemeester en schepenen gaat over tot de vastleggingen.

In afwijking van het eerste lid gaat de gemeentesecretaris of de bij naam aangewezen ambtenaar over tot de vastleggingen in de volgende gevallen:

1° voor de opdrachten van beperkte waarde bedoeld in artikel 92 van de wet inzake overheidsopdrachten van 17 juni 2016, wanneer de gemeenteraad gebruikgemaakt heeft van de delegering waarin artikel 234, § 4 of 5, van de nieuwe gemeentewet voorziet en binnen de grenzen van de verstrekte delegering;

2° voor opdrachten tegen prijslijst van het type bestelopdrachten of voorraadopdrachten, wanneer de gemeenteraad gebruikgemaakt heeft van de delegering waarin artikel 236, § 4, van de nieuwe gemeentewet voorziet en binnen de grenzen van de verstrekte delegering.

In afwijking van het eerste lid gaan de burgemeester (of zijn/haar vervanger) en de gemeentesecretaris (of zijn/haar vervanger) over tot de noodzakelijke vastleggingen in toepassing van artikel 236, § 5, van de nieuwe gemeentewet.

§ 2. De vastlegging is het gevolg van een verplichting voortvloeiend uit de wet, een overeenkomst of een eenzijdige beslissing van de gemeenteoverheid of, in voorkomend geval, van een of meerdere personen aangewezen in § 1.

§ 3. Door de vastlegging wordt het volledige of het gedeeltelijke begrotingskrediet aan een welbepaalde bestemming voorbehouden, met uitsluiting van alle andere.

De vastlegging vermeldt:

1° de naam van de schuldeiser of rechthebbende;

2° het vermoedelijke bedrag;

3° het begrotingsjaar en begrotingsartikel.

Artikel 57, § 1, tweede lid, heeft nu de mogelijkheid van vastleggingen door de gemeentesecretaris of de bij naam aangewezen ambtenaar ingevoerd, als de gemeenteraad gebruikgemaakt heeft van de delegering waarin artikel 234, § 4 of 5, of artikel 236, § 4, van de nieuwe gemeentewet voorziet. Hetzelfde geldt voor de burgemeester en de gemeentesecretaris in het geval dat door artikel 236, § 5 van de NGW wordt bepaald.

De vastlegging van de uitgave vormt een onderdeel van de beslissing betreffende de bepaling van de voorwaarden van de overheidsopdracht in de zin van artikel 234, § 4 van de NGW.

BRUSSEL PLAATSELIJKE BESTUREN
GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST BRUSSEL

Om vergissingen te vermijden is het in de praktijk wel aan te raden dat de boekhoudafdeling de keuze van het begrotingsartikel kan bevestigen en de beschikbaarheid van de begrotingskredieten kan nagaan, vooraleer er over de voorwaarden van de overheidsopdracht wordt beslist. Hierbij moet men ook nauwlettend in het oog houden dat de som van de opdrachten van beperkte waarde de wettelijke drempels niet overschrijdt, aangezien hieruit zou voortvloeien dat voor het gunnen van de opdrachten andere regels gelden.

2. Artikel 60

Artikel 60 werd voornamelijk herschreven om een nieuwe procedure in te voeren, waardoor het interne controlesysteem beter wordt: vóór de verzending ervan moet de bestelbon voortaan het vastleggingsnummer vermelden, en het college en de raad moeten worden ingelicht over de beslissingen die worden genomen in het kader van artikel 234, § 4, van de NGW. Tot dusver legde de NGW deze informatie enkel op voor artikel 236, § 4.

Door de vermelding van het vastleggingsnummer op de bestelbon kan men zich ervan vergewissen dat de vastlegging wel degelijk is gebeurd vooraleer de bestelling bij de derde wordt geplaatst, en wordt het verband duidelijker bij de latere opstelling van de betaalopdracht, aangezien dit nummer de vastlegging, de bestelling en de factuur met elkaar verbindt.

Het gelegde verband tussen de vastlegging en de bestelbon maakt ook het nazicht eenvoudiger op het gebied van uitgestelde vastleggingen, aangezien de vastlegging enkel mag worden uitgesteld voor bestellingen die daadwerkelijk tijdens het begrotingsjaar van de betrokken vastlegging verzonden zijn. Dit betekent dus dat een vastlegging, waar op 31 december 2018 geen bestelbon tegenover staat, wordt afgesloten, tenzij deze betrekking heeft op subsidies die een beslissing van de subsidiërende overheid en/of de voogdijoverheid vergen voor de betekening van de overheidsopdracht aan de gekozen inschrijver. In dit geval zal de gemeente het bewijs van de subsidieaanvraag bewaren en zal de vastlegging geen uitwerking meer krijgen als er in het jaar dat volgt op de vastlegging geen bestelbon wordt uitgevoerd.

BRUSSEL PLAATSELIJKE BESTUREN
GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST BRUSSEL

2.1 Eerste paragraaf

§ 1. *Elke bestelling moet geplaatst worden met een bestelbon die vooraleer hij wordt opgestuurd geïmprimeerd wordt door het college van burgemeester en schepenen.*

De bestelbonnen kunnen voor dit visum aan het college voorgelegd worden op basis van een overzichtslijst die voor elke bestelbon minstens het volgende vermeldt:

1° het nummer van de bestelbon;

2° het nummer van de vastlegging op de begroting;

3° de informatie waarin het tweede lid van paragraaf 3 van artikel 57 voorziet.

De eerste paragraaf bepaalt het principe: elke bestelling moet geplaatst worden met een bestelbon, dus zelfs bestellingen zonder een overheidsopdracht.

Dat is wel degelijk de bedoeling van de regering; de regel geldt zonder enige uitzondering: opdrachten met aanvaarde factuur zonder meer, andere overheidsopdrachten, andere procedures voor bestellingen.

De volgende voorbeelden, die zeker niet de enige zijn, worden als bestellingen beschouwd:

- elke bestelling in het kader van een overheidsopdracht tegen prijslijst van het soort bestelopdrachten of voorraadopdrachten, van een gemengde opdracht en van een opdracht tegen globale prijs;
- elke bestelling voor gas- en elektriciteitslevering, als de precieze hoeveelheid na verbruik wordt bepaald; deze opdrachten zouden bijvoorbeeld een vastlegging kunnen krijgen op basis van de aanrekeningen van het vorige jaar;
- elke verlenging van overheidsopdrachten, de bestelling van een voorwaardelijk deel, het lichten van een optie; bijkomende of aanvullende diensten/leveringen/werken, enzovoort;
- elke bestelling in het kader van overheidsopdrachten waarvoor een andere aanbestedende overheid de opdracht heeft geplaatst via een aankoopcentrale;
- elke bestelling in het kader van een overheidsopdracht waarvoor de wet inzake overheidsopdrachten niet geldt, de opdrachten onder in-house-toezicht, de niet-geïnstitutionaliseerde horizontale samenwerking, enzovoort; bestellingen die geen overheidsopdrachten uitmaken;
- ...

Aangezien er voor de bestelbon geen modeldocument wordt opgelegd, kan elke akte van een gemeentelijke overheid, bijvoorbeeld de betekening van een overheidsopdracht tegen globale prijs of m.b.t. tot een energielevering, doorgaan voor een bestelbon, voor zover zeker de verplichte vermeldingen volgens artikel 60 erop voorkomen.

BRUSSEL PLAATSELIJKE BESTUREN

GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST BRUSSEL

Als de betekening van een overheidsopdracht, een overeenkomst, enzovoort, als bestelbon geldt, moet de vastlegging plaatsvinden vooraleer het document wordt verzonden, via een goede interne samenwerking tussen de verschillende betrokken diensten.

Er is een geschreven, formele bestelling nodig, die aan het college of aan een gemachtigde ambtenaar moet worden voorgelegd vóór hij aan derden wordt meegedeeld.

De bestelling gebeurt bijvoorbeeld via de verzending van een bestelbon, via briefwisseling of via de ondertekening van een overeenkomst door de partijen, maar deze documenten moeten in elk geval de vermeldingen van artikel 60 van het ARGC bevatten en voortvloeien uit een voorafgaande beslissing van de bevoegde gemeentelijke overheid.

Anders gezegd: elke bestelling neemt de vorm aan van een document, dat zeker de volgende vermeldingen moet bevatten en vóór verzending door de bevoegde gemeentelijke overheid moet zijn ondertekend:

1. het onderwerp van de bestelde diensten, leveringen of werken: wat wordt er precies besteld?
2. een nummer dat eigen is aan het gemeentebestuur (nummer van de bestelbon).
3. het nummer van de vastlegging op de begroting.
4. de naam van de begunstigde of rechthebbende (bij een brief: de bestemming ervan).
5. het bedrag van de uitgave dat voor betaling zal worden goedgekeurd zodra de bestelde diensten, leveringen of werken zijn gecontroleerd en aanvaard.
6. het begrotingsjaar en het begrotingsartikel.

Zodoende **kan** de betekening van een overheidsopdracht als een bestelbon gelden, voor zover de betekening de vermeldingen bevat die op een bestelbon moeten staan. Krachtens haar autonomie moet elke gemeente zelf de gevallen bepalen waarbij de betekening wordt gelijkgesteld met een bestelbon.

Als de gemeente afhangt van documenten die een derde oplegt, zoals de door de DBDMH opgelegde bestelbonnen, moet de ontbrekende informatie worden aangevuld (bijvoorbeeld het nummer van de vastlegging op de begroting).

Met betrekking tot de vermelding van het vastleggingsnummer van een opdracht die verschillende begrotingsjaren omvat of die over twee begrotingsjaren loopt, moet het nieuwe vastleggingsnummer aan de opdrachtnemer worden bezorgd (zodra het college voor het eerst tijdens het begin van het jaar heeft vergaderd en er kredieten beschikbaar zijn).

Zoals voordien moet het college de bestelbonnen viseren vooraleer ze worden verzonden.

Juridisch betekent een document 'viseren' dat dit document wordt onderzocht, om er nadien ter goedkeuring een stempel op aan te brengen. Dit viseren betekent eigenlijk dat de bestelbon wat de vorm betreft in orde is, zonder dat men daaruit al mag afleiden dat de bestelling is goedgekeurd.

De eigenlijke bestelbon of een overzichtslijst ervan wordt op een zitting aan het college voorgelegd.

Als de vastlegging van de uitgave voortvloeit uit een door het college geïmprimeerde bestelbon, wordt aanvaard dat de bestelbon op dat moment nog geen vastleggingsnummer bevat. Dit moet wel het geval zijn vóór de verzending ervan naar derden. Bij delegering geldt hetzelfde voor de andere bevoegde instanties.

2.2 Tweede paragraaf

§ 2. In afwijking van § 1 beschikt/beschikken de persoon/personen aangewezen in het tweede en derde lid van § 1 van artikel 57, in de gevallen bedoeld in het tweede en derde lid van § 1 van artikel 57, over de mogelijkheid de bestelbon uit te schrijven en te zenden, binnen de grenzen van de raming voor de opdracht en de beschikbare begrotingskredieten. De gemeenten zijn verbonden door de bestelbonnen die in die omstandigheden zijn uitgeschreven. Het college van burgemeester en schepenen wordt ervan op de hoogte gebracht tijdens zijn eerstvolgende vergadering.

De bestelbonnen kunnen ter informatie voorgelegd worden aan het college of de raad, naargelang het geval, op basis van een overzichtslijst die voor elke bestelbon minimaal de informatie vermeldt die terug te vinden is in § 1, tweede lid, alsook de identificatie van de auteur(s) van de vastlegging op de begroting.

De tweede paragraaf voorziet in een uitzondering op het principe dat bestelbonnen door het college moeten worden geïmprimeerd, aangezien de in het tweede en derde lid van de eerste paragraaf van artikel 57 aangewezen personen er het recht krijgen bestelbonnen uit te schrijven en te verzenden.

De personen die van de raad een delegering hebben ontvangen om de voorwaarden van overheidsopdrachten van gewoonlijk beperkte waarde te bepalen, of door het college gemachtigd zijn om overheidsopdrachten uit te voeren, beschikken in het kader van hun delegering over de bevoegdheid bestelbonnen uit te schrijven en te verzenden.

Deze personen keuren de bestelbonnen goed. Dit vergt geen bekrachtiging op een zitting die vervolgens in het register van de beraadslagingen moet worden opgenomen, aangezien de overzichtslijst, die ter informatie aan het college wordt bezorgd, erin zal worden vermeld.

Wat de opdrachten tegen prijslijst van het type bestelopdrachten of voorraadopdrachten betreft, moet het college van burgemeester en schepenen ten vroegste op zijn volgende zitting en uiterlijk binnen het kwartaal van de verzending van de bestelbon op de hoogte gebracht worden van de genomen beslissingen, als dit college gebruikgemaakt heeft van de delegering waarin artikel 236, § 4, van de nieuwe gemeentewet voorziet.

Het college en, in voorkomend geval, de raad, krijgen de bestelbonnen ter informatie, eventueel op basis van een overzichtslijst. Op basis van zijn regelmatige controle op de delegeringen kan de gemeenteraad overigens ook vragen op de hoogte te blijven door te eisen dat de lijst wordt bezorgd met de bestelbonnen uitgeschreven door de gemeentesecretaris of, als zijn bevoegdheid is gedelegeerd, door de met naam aangewezen ambtenaar.

BRUSSEL PLAATSELIJKE BESTUREN

GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST BRUSSEL

Als een ambtenaar de overheidsopdracht bepaalt en toekent (artikel 234, § 4 van de NGW), worden de door hem uitgeschreven bestelbonnen altijd ter informatie voorgelegd op de eerstvolgende zitting van het college, alsook desgewenst aan de gemeenteraad op zijn eerstvolgende vergadering; dit laatste wordt immers niet geregeld door de NGW.

Wat de door het college toegekende overheidsopdrachten betreft, waarvan de uitvoering krachtens artikel 236, § 4 van de NGW aan een ambtenaar werd gedelegeerd, worden de door deze laatste uitgeschreven bestelbonnen tussen de eerstvolgende vergadering en het verstreken kwartaal regelmatig ter informatie aan het college voorgelegd; elke gemeente bepaalt vrij het daartoe geschikte tijdstip. Desgevraagd kunnen de bestelbonnen ook op de eerstvolgende vergadering aan de gemeenteraad worden voorgelegd. De ambtenaar moet de overzichtslijst ter informatie op de eerstvolgende zitting voorleggen als het college daarom verzoekt.

Afhankelijk van het geval kan de procedure bijvoorbeeld volgens de volgende stappen verlopen:

- één vergadering met een gedelegeerde ambtenaar (artikel 234, § 4 NGW) voor een overheidsopdracht van de gewone dienst < 30.000 euro excl. btw bedraagt, tegen een globale prijs: vaststelling, toekenning, vastlegging, goedkeuring van de bestelbon; de bestelbon krijgt een vastleggingsnummer en wordt vervolgens ondertekend; de bestelbon wordt ter informatie op de volgende zitting van het college voorgelegd; desgevraagd wordt de raad op zijn volgende vergadering geïnformeerd;
- één vergadering met een gedelegeerde ambtenaar (artikel 234, § 4 NGW) voor een overheidsopdracht van de gewone dienst < 30.000 euro excl. btw bedraagt, tegen een globale prijs, en die beperkt blijft tot één begrotingsjaar: vaststelling, toekenning, vastlegging en vervolgens, voor de volledige duur van de opdracht (in de periode van het betrokken boekjaar): viseren van de bestelbonnen met het vastleggingsnummer; alle bestelbonnen worden afzonderlijk of via een overzichtslijst ter informatie op de volgende zitting van het college voorgelegd; desgevraagd wordt de raad op zijn volgende vergadering geïnformeerd – het vastleggingssaldo wordt aan het einde van het begrotingsjaar afgesloten;
- één vergadering met een gedelegeerde ambtenaar (artikel 234, § 4 NGW) voor een overheidsopdracht van de gewone dienst < 30.000 euro excl. btw bedraagt, tegen prijslijst, maar die niet beperkt blijft tot één begrotingsjaar: vaststelling, toekenning en vervolgens, voor de volledige duur van de opdracht: viseren van de bestelbonnen met het vastleggingsnummer, waardoor de uitgaven worden vastgelegd; het vastleggingsnummer wordt na het viseren en vóór de ondertekening op de bestelbonnen aangebracht; alle bestelbonnen worden afzonderlijk of via een overzichtslijst ter informatie op de volgende zitting van het college voorgelegd; desgevraagd wordt de raad op zijn volgende vergadering geïnformeerd;
- een overheidsopdracht tegen prijslijst > 30.000 euro excl. btw bedraagt: op een zitting kent het college de overheidsopdracht toe, en wordt het opstellen en verzenden van de bestelbonnen gedelegeerd aan een of meer met naam aangewezen ambtenaren, die de bestelbon of de bestelbonnen uitschrijven, zodat ze op de begroting kunnen worden vastgelegd; vóór de ondertekening door de ambtenaar en vóór de verzending wordt het vastleggingsnummer op de bestelbon geplaatst; alle bestelbonnen worden afzonderlijk of via een overzichtslijst ter informatie aan het college voorgelegd, ten vroegste op de volgende zitting en uiterlijk binnen het kwartaal, en op de eerstvolgende zitting als het college daarom verzoekt; desgevraagd wordt de raad op zijn volgende vergadering geïnformeerd.

2.3 derde paragraaf

§ 3. De schuldeiser van de gemeente verstrekt een factuur, samen met de bestelbon, en richt die aan het college van burgemeester en schepenen of aan de dienst die daartoe wordt aangewezen op de bestelbon.

Hij mag gebruikmaken van de elektronische factuur in de zin van artikel 2 van Richtlijn 2014/55/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 inzake elektronische facturering bij overheidsopdrachten als de wet dit oplegt of als de aanbestedende overheid het toestaat, en volgens de nadere regels die ze daartoe vastlegt.

De derde paragraaf bepaalt dat de schuldeiser van de gemeente een factuur en een bestelbon (of het hem verzonden document dat als bestelbon wordt beschouwd) moet bezorgen aan het college of aan de dienst die daartoe wordt aangewezen op de bestelbon. **De aangewezen dienst moet de gemeentedienst zijn waar de facturist als SPOA werkt.**

Door deze verplichting kan worden nagegaan of de aanrekening door de opdrachtnemer overeenstemt met de door hem ontvangen bestelbon. Als dit niet het geval is, kan de gemeente de factuur terugsturen aangezien ze niet volgens de regels van dit artikel werd opgesteld.

Er wordt aan herinnerd dat het gebruik van de elektronische factuur wordt aanvaard.

De gemeente moet over een SPOA beschikken.

Met de meeste hoogachting,

De Minister-President van de Brusselse Hoofdstedelijke Gewest Regering, bevoegd voor Plaatselijke Besturen,

Rudi Vervoort